

Abstrakt

Cíle: Časná neonatální cheiloplastika je nový modifikovaný operační postup, který se využívá k léčbě jedinců s oboustrannými rozštěpy rtu a patra (BCLP). Stěžejním cílem diplomové práce bylo zhodnotit růst a vývoj maxily a patra u jedinců s BCLP po podstoupení neonatální cheiloplastiky. Dalším cílem bylo popsat morfologické odlišnosti mezi jedinci s kompletním oboustranným rozštěpem rtu a patra (cBCLP) a oboustranným rozštěpem rtu a patra s kombinovaným mostem (BCLP + KM). Analyzován byl vliv velikosti premaxily na růst a vývoj horní čelisti a patra v prvním roce života.

Materiál a metody: Padesát dentálních sádrových odlitků, získaných od 25 jedinců s BCLP, bylo analyzováno metodami klasické a geometrické morfometrie (metrická analýza, CPD-DCA, mnohorozměrná statistika). Analyzovány byly dva odlitky v odlišných věkových kategoriích. První byl získán před provedením neonatální cheiloplastiky (T0 průměrně 4,5 dne) a druhý před podstoupením palatoplastiky (T1 průměrně 11,5 měsíců).

Výsledky: Dle výsledků klasické morfometrie došlo ke konvergenci maxilárních segmentů směrem k premaxile, přičemž rozštěpové štěrby se následkem toho zmenšily. Po podstoupení neonatální sutury rtu maxilární segmenty rostly do délky a nedocházelo k negativnímu zúžení dentoalveolárního oblouku. Velikost premaxily ovlivňuje růst maxily a patra – čím menší je premaxila, tím je růst příznivější. Výsledky geometrické morfometrie poukázaly na to, že variabilita formy byla větší v novorozeneckém věku a v průběhu prvního roku se vlivem růstu snížila. Barevné mapy identifikovaly oblasti, ve kterých došlo k největším růstovým a tvarovým změnám. Tyto oblasti jsou lokalizovány především na premaxile a na anteriorních a částečně posteriorních koncích maxilárních segmentů.

Závěr: Z výsledků klasické i geometrické morfometrie vyplývá, že neonatální cheiloplastika neměla negativní vliv na růst a vývoj horní čelisti a patra v sagitálním ani transverzálním směru. V průběhu prvního roku života nedošlo k redukci délky ani šířky horní čelisti a zúžení dentoalveolárního oblouku nebylo zaznamenáno.

Klíčová slova: neonatální cheiloplastika, oboustranné rozštěpy rtu a patra (BCLP), geometrická morfometrie, klasická morfometrie, kraniofaciální růst, vývoj patra.